

Cattleya

KAT-lee-ah

Cattleya är en av de populäraste orkidéerna. Deras odlingsförhållande används ofta som en bas för att jämföra med andra typer av orkidéer. *Cattleya* och besläktade hybrider finns i många färger, former och storlekar. Variationen i odlingsförhållande varierar dock inte så mycket mellan dessa. Som många av de odlade orkidéerna är *Cattleya* en epifyt, d.v.s. den växer på träd. Den har utvecklat ett vattenlagringsorgan som kallas pseudobulber och har kraftiga rötter som är täckta men vatten absorberande svamp, så kallad velamen. *Cattleya* vill gärna torka ut mellan vattningarna och odlas bäst i en öppen kompost.

LJUS är en av de viktigaste faktorerna när man vill få en *Cattleya* att växa bra och blomma oavsett om man odlar i växthus eller boningsrum. Ett ljust fönster med lite direkt solljus passar bra, men inget direkt solljus mitt på dagen. Detta betyder att ett öst- eller västfönster passar utmärkt, ett sydfönster går också bra men då behöver man skugga med en persienn eller gardin. Bladen bör vara mellangröna till färgen och bulberna spända inte skrynkliga.

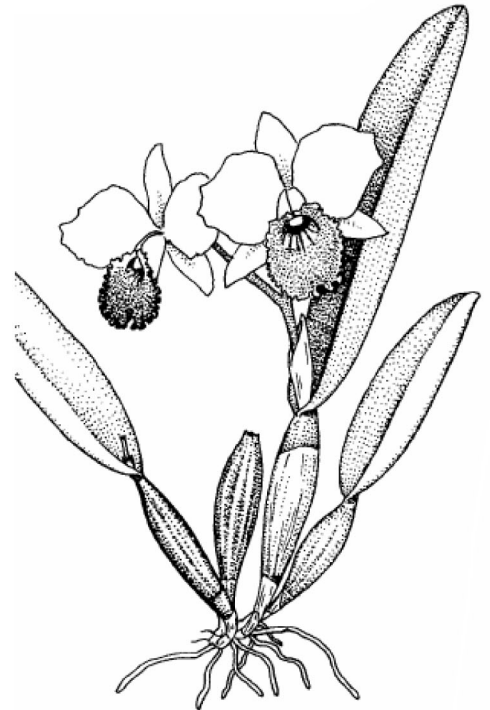
TEMPERATUREN bör ligga mellan 18-26 grader dagtid och mellan 13-16 grader nattetid. *Cattleya* kan tåla temperaturer på upp emot 35 grader om luftcirkulationen, luftfuktigheten och skuggningen ökas. En temperaturskillnad på 5-8 grader mellan dag- och nattemperatur är gynnsam för blomningen.

VATTEN kan tillföras på två sätt: i krukans genom vattning och med en blomsterspruta som duschning. Hur ofta man ska vattna beror på många olika faktorer: storlek på kruka, krukmaterial, kompost, temperatur och ljus. Fullvuxna *Cattleya* behöver torka ut mellan vattningarna medan fröplantor behöver en mer konstant tillförsel av vatten. Ett sätt att lära sig när det är dags för vattning är att känna på en kruka fylld med vatt kompost och en med torr. En lätt kruka innebär att komposten är torr och en tung att komposten är fuktig. Om man är tveksam bör man vänta någon dag. Plantor som är i aktiv

växt behöver mer vatten än plantor i vila. Vattna inte med för kallt eller för varmt vatten detta kan skada plantan. En vattentemperatur på ca: 22-25 grader är lagom.

LUFTFUKTIGHETEN bör ligga mellan 50-80 % för *Cattleya*. Man kan öka luftfuktigheten kring plantorna genom att ställa krukorna ovan på fat med vatten. Men se till att krukorna inte står i kontakt med vattnet. Ett mera kostsamt, men effektivare, sätt är att inhandla en luftfuktare som fuktar luften. Det finns två typer av luftfuktare. Den ena kokar och förångar vattnet, denna typ ger bäst effekt men drar samtidigt mycket ström. Den andra typen fuktar luften med kallt vatten som passerar en fläkt. Denna typ är billig i drift men nackdelen är att man inte kan använda kranvatten då salterna i vattnet kommer att spridas i rummet. I stället används så kallat RO-vatten eller vattnet från en torktumlare.

GÖDNING är en annan viktig komponent om man vill ha välväxna plantor som blommar bra. Om plantan är planterad i en ren barkkompost så använd en gödning med sammansättningen 30-10-10 eller liknande. Annars fungerar det bra med en balanserad gödning t.ex. 20-20-20. Då plantan är i aktiv växt gödglas den minst varannan vecka och då den är i vila ca: en gång i månaden. Gödningen kan också ges vid varje vattning men då med en styrka motsvarande ¼ av den rekommenderade dosen.

Genom att spola igenom krukorna med rent vatten en gång i månaden kan man undvika att saltlagringar bildas i krukorna.

OMPLANTERING är nödvändigt när plantan är på väg att växa ur krukans eller när komposten börjar bli gammal och nerbruten och när dräneringen i krukans är dålig. Bästa tiden för omplantering är när plantan precis börjat sätta nya rötter, efter blomning eller på våren. Fullvuxna *Cattleya* är oftast planterade i en grövre kompost än små plantor. Så länge plantan har mindre än sex bulber bör den inte delas. Om man ska dela en stor planta så se till att varje delning har minst 3-5 bulber. Vid omplantering, välj en kruka som är stor nog för två års tillväxt. Rensa plantan från gamla/dåliga rötter och gammal kompost. Håll lite kompost i den nya krukans och sätt i plantan med den kapade delen av rotstocken mot kanten på krukans. Fyll på med kompost runt rötterna tills kompostnivån har nått upp till halva rotstocken. Placera plantan skuggigt och i hög luftfuktighet tills nya rötter har skjutit fram. Om man använder fuktig kompost vid omplantering behöver man inte vattna förrän efter ca: 14 dagar.

Reprinted and translated with permission of the

American Orchid Society
at Fairchild Tropical Botanic Garden
10901 Old Cutler Road
Coral Gables, FL 33156
www.aos.org

Illustration by Marion R. Sheehan